

*Ilmastonmuutokseen
varautuminen -työpajan
yhteenveto*

Att.

Maarit Särkilahti / Tampereen kaupunki

Anni Hapuoja & Piritta Hannonen/
Et May Oy

21.4.2021

TAMPEREEN KAUPUNKI

et
may

Ilmastomuutokseen varautuminen on tulevaisuuteen katsomista

Ohessa yhteenveto Tampereen kaupungin toimihenkilöille järjestetystä työpajasta 16.3.2021, jossa käsiteltiin Tampereen kaupungin valmiutta ilmastomuutokseen varautumisesta UNDRR Scorecards -indikaattoreiden kautta.*

Yhteenveto pitää sisällään työpajan tuotokset, sekä huomioita yhteiskehittämisestä ja jatkotoimenpiteistä.

Kiitos kaikille osallistujille yhteisestä resilienssin vahvistamisesta!

*Yhteistyöterveisin,
Anni & Piritta, Et May Oy*

Sisälllys:

Työpaja 16.3.2021

- Toiveet, tarpeet, pelot
- Viimeisin ilmastotekosi?
- Poikkihallinnollinen yhteistyö
- Indikaattorit & analyysit
- Tulevaisuuden tittelit
- Osallistujien oivallukset / poimintoja päivästä

Jatkopohdintaa

Aineistolähteet

**UNDRR - United Nations Disaster Risk Reduction - tuo yhteen hallintoja, kumppaneita ja yhteisöjä jotta olisimme paremmin ja kestävämmiin varautuneita mahdollisiin katastrofeihin joita esim. ilmastomuutos aiheuttaa.*

Työpajatyöskentely 16.3.2021

Työpajaan osallistui 29 Tampereen kaupungin toimihenkilöä. Työpajan fasilitoivat Anni Hapuoja ja Piritta Hannonen Et May Oy:stä. Työpaja pidettiin etäyhteyden välityksellä verkossa ja työalustana käytimme yhteiskehittämisen alustaa Miroa.

Työpajaan meidät toivotti tervetulleeksi Tampereen ilmasto-ohjelman vetäjä Laura Inha, jonka jälkeen kuulumme neljän asiantuntijan puheenvuorot ilmastonmuutoksen merkityksestä eri näkökulmista.

Työskentelyä alustettiin seuraavin teemoin:

- *Ilmastonmuutokseen varautuminen (Saara Lilja-Rothsten, Ilmatieteen laitos)*
- *Ilmastonmuutos turvallisuusriskinä (Juha-Matti Mäkitalo, Tampereen kaupunki)*
- *Riskienhallinnan prosessi ja ilmatoriskit osana toimintayksiköiden riskiprofiileja (Anniina Nääppä, Tampereen kaupunki)*
- *Tampereen kaupungin kestäväen energian ja ilmaston toimintasuunnitelma SECAP (Sanna Huikuri, Tampereen kaupunki)*

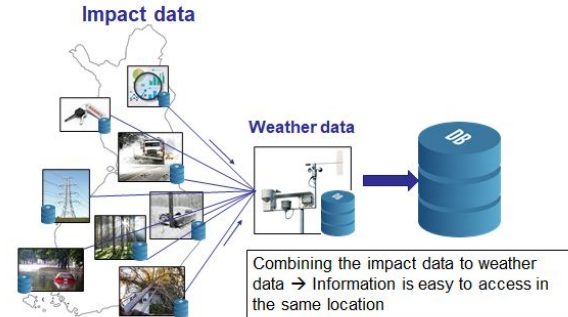
Hillintä vai sopeutuminen?

Saara Liljan (Ilmatieteenlaitos) esityksen
pääviestit:

- Haavoittuvuuden ja varallisuuden hallinnassa tarvitaan varautumista ilmastonmuutokseen
- Kunnollinen varautuminen edellyttää riskien seuranta, riski- sekä ratkaisutietojen saavutettavuutta eri puolille, yhteistyötä riski- ja ratkaisutietojen tuottamisessa ja jakamisessa kunnan sisällä, kuntien välillä ja yksityisen sektorin kanssa. Lisäksi myös riskien jakautumisen tunnistamista (alueellisesti sekä eri väestöryhmille) sekä haavoittuvuutta lisäävien toimintatapojen/ rakenteiden purkamista
- Hillintä- ja sopeutusratkaisut voivat vaikuttaa toisiinsa

- Fiksu varautuminen luo mahdollisuuksia!
- **Rakennetaan tiiviimpää yhteistyötä ilmastotietojen käyttämisessä**
 - Kestävä kehitys
 - Ilmastotavoitteet
 - Riskien hallinta

Centralized data collection

Toiveet, tarpeet, pelot

Inspiroivien ja asiantuntevien alustusten jälkeen siirryimme kaikki Miroon.

Lähdimme liikkeelle inhimillisesti - annoimme tilaa ja aikaa tuoda esiin ilmastonmuutoksen varautumiseen liittyviä toiveita, tarpeita sekä pelkoja. Vastauksissa nousi vahvimmin esiin yhteistyön merkitys - valtaosa osallistujien toiveista, tarpeista ja peloista kohdistuivat yhteistyön ympärille, sekä siihen liittyvään roolitukseen ja resursointiin.

Pyysimme työpajan jälkeen osallistujia vielä valitsemaan kaikista esille nostetuista toiveista, tarpeista tai peloista itselleen kolme tärkeintä. Tärkeimmiksi koettiin:

(toivo) Yhteinen ymmärrys ja halu ottaa asia haltuun

(tarve) Saada kaikki pohtimaan ja tekemään osaltaan

(pelko) Lisää uusia raportteja ja kuormitusta työntekoon.

TOIVE:
Yhteinen
ymmärrys ja
halu ottaa asia
haltuun

PELKO:
lisää uusia
raportteja ja
kuormitusta
työntekoon

TARVE:
Saada kaikki
pohtimaan ja
tekemään
osaltaan

TOIVEET

Yhteinen ymmärrys ja halu ottaa asia

haltuun

Yhteistyö

Yhteisymmärrys

Yhteinen suunta

yksikkörajojen ylittäminen

Pohjaa tekemiselle

Nykytila

näkemys

Puutteet

yksikin hyvä idea

Roolitus

Roolien selkeyttäminen!

Selkeyttä

Tavoitteet

Konkreettisia tavoitteita

Konkretiaa

Konkreettinen ilmastoriskimalli, mitkä riskit

pitäisi ottaa huomioon

Konkreettiset askelmerkit

Konkreettiset riskit

Oman tiedon lisääntyminen

Auttaa hahmottamaan kokonaisuutta

mahdollisuuksia yrityksille /

kaupunkibrändille

Saada laajempaa näkemystä

ilmastonmuutokseen

TARPEET

aito painoarvo päätöksenteossa

ilmastoasioille

lainsäädännön tuki

kaupunkitasoinen kokonaiskuva

näkemys

yhteiset pääviestit

yhteistyön kehittäminen

yhteistyötarpeet

seutuyhteistyö

Saada kaikki pohtimaan ja tekemään

osaltaan

Tiedon jakamisen kehittäminen

Toimintatavat

byrokratian minimointi

selkeät mittarit

Tietoja ja työkaluja on, tarvitaan kykyä

arvioida omaa toimintaa

Elämäntavan / kulutustottumuston muutos?

kuka tekee mitäkin?

Toimijoiden roolien selkeyttäminen

Resurssit

Soveltamisosaaminen

Manuaaleja

Konkretia

lämmön hallinta kesällä

tuulisuuden lisääntyminen

sopeutumissuunnitelma

Jatkosuunnitelma

aikataulu toimenpiteille

tauko työpajassa :)

PELOT

Yhteistyö ei suju riittävän hyvin

Yhteistyö jää kertaluontoiseksi

ei saada selkeyttä rooleihin ja toimenpiteisiin

vanhasta poisoppimisen vaikeus

luopuminen

Resurssien hukkaaminen päällekkäiseen

tekemiseen

lisää uusia raportteja ja kuormitusta

työntekoon

Kiire

Jatkosteipit jäävät sopimatta

kukin häännää omassa nurkassaan

polarisaatio & kyynisyys

kyynisyys

pinnallisuus

Luulo, että joku muu tekee tämän muiden

puolesta

Ilmastonmuutos nähdään edelleen erillisenä

kysymyksenä

anarkia

levottomuuden lisääntyminen

fake news

Muutosvastarinta

Peruuttamattomat muutokset erit.

luonnonympäristössä

innostaa nyt, unohtuu kohta

Viimeisin ilmastotekosi?

- Kaurapuuron syöminen
 - Söin kaurapuuroa juuri äsken
 - olen tässä työpajassa!
 - etätöiden teko / etätyöt / etätöissä / etätyöskentely
 - Olemme autoton perhe
 - autonkäytön minimointi
 - hybridi-auton hankinta
 - Vanhan auton muutos etanoliautoksi
 - En käytä henkilöautoa, kävelen lähes joka paikkaan.
 - Kävely autolla ajamisen ja joukkoliikenteellä liikkumisen sijaan.
 - Sähköpyörän hankinta
 - Talvipyöräilyn ulottaminen koskemaan myös kauppareissuja. Vähemmän autolla tehtäviä kauppamatkoja.
 - 95% kodin huonekaluista on käytettyjä
- Laitoin juuri läppärini kotona lataukseen tuulisähköllä (kotona siis tuulisähkösopimus)
 - Kotimaisten (ruoka)tuotteiden valitseminen
 - Ruokavaliovalinnat
 - Kasvisruokaa vähintään kerran viikossa
 - UUMA-materiaalia perusratkaisuksi katurakenteessa
 - Turvepohjaisen pellon metsittäminen
 - Hiilineutraalisuuden laskentaosion valmistelu puitesopimuskilpailutuksessa
 - Hiilijalanjäljen laskenta osaksi rakennushankkeen suunnittelua - osaamisen hankinnan puitesopimusjärjestelyn hankinnan valmisteluun osallistuminen
 - Tammikuussa vaihdoin öljyn maalämpöön
 - Maalämpöön siirtyminen

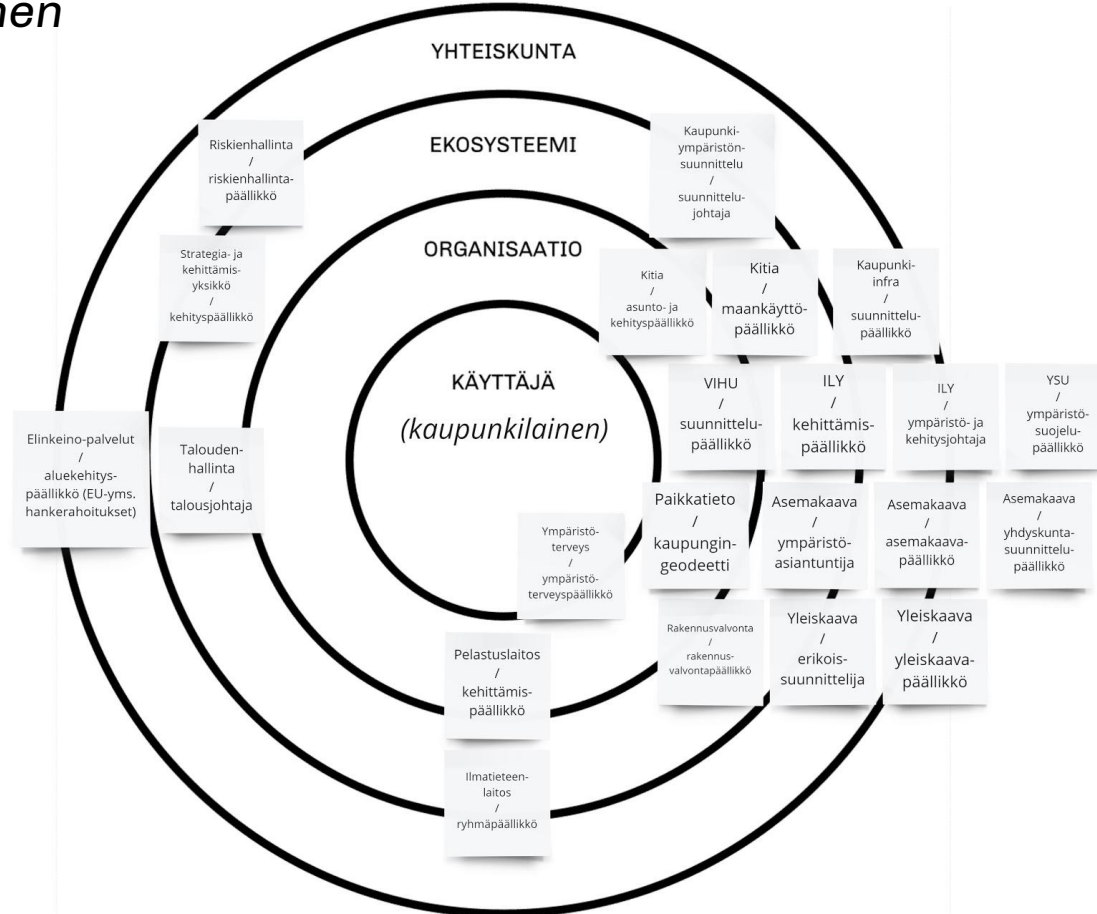
Poikkihallinnollisen yhteistyön jaettu arvo

- Ilmatieteen laitos
- Kaupunkiympäristön suunnittelu
- Yleiskaava
- Asemakaava
- Kitia (kiinteistöt, tilat, asuntopolitiikka)
- YSU (ympäristösuojelu)
- VIHU (viheralueet & hulevedet)
- Rakennusvalvonta
- Paikkatieto
- Strategia- ja kehittämisyksikkö
- Elinkeinopalvelut
- ILY (ilmasto & ympäristö)
- Pelastuslaitos
- Riskienhallinta
- Kaupunki-infra
- Taloushallinto

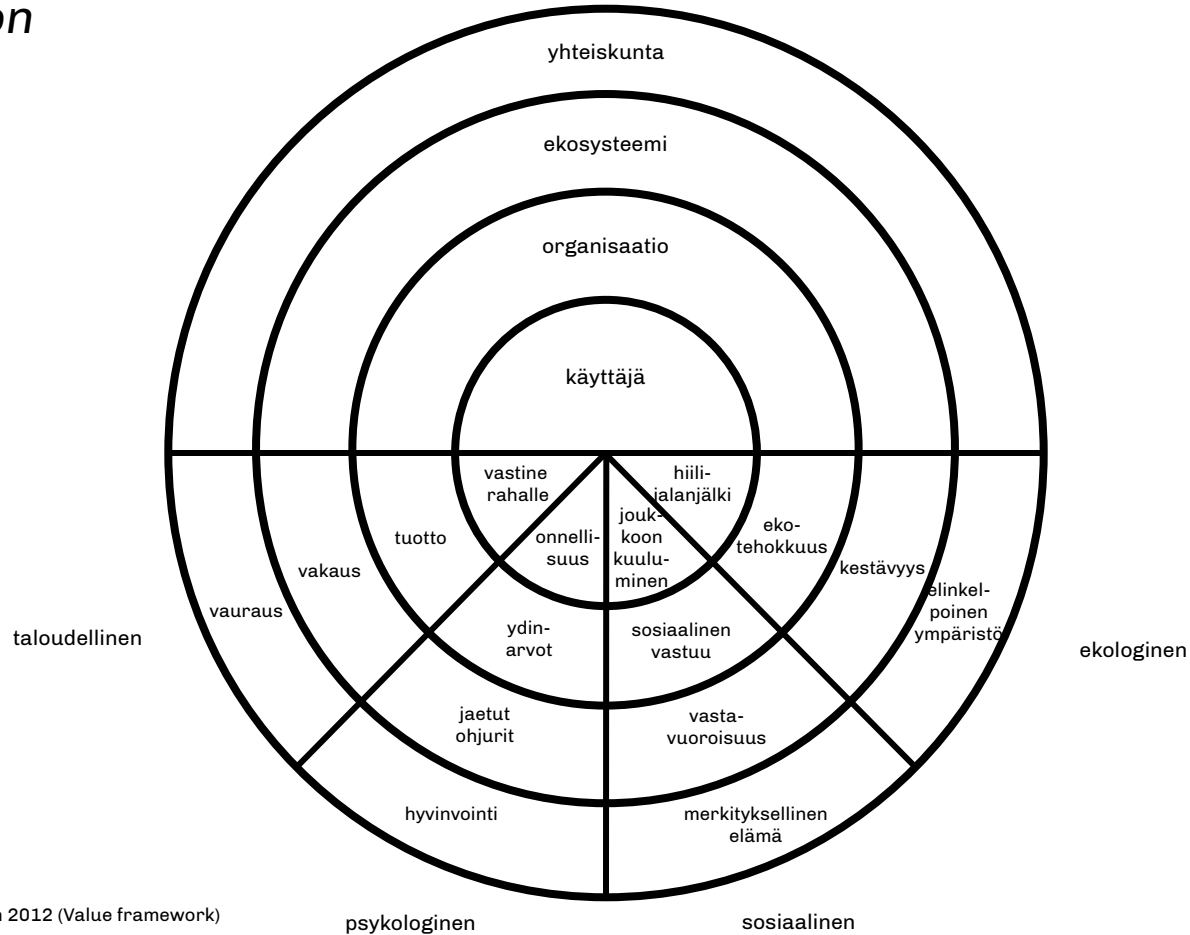
Osoittaaksemme ilmastonmuutoksen varautumiseen tarvittavaa poikkihallinnollista osaamista, veimme työpajaan pyydetty osallistujat sidosryhmäkartalle (ks. seuraava sivu). On kyse hallinnollisista tasoista tai kaupunkilaisten kanssa rajapinnassa toimimisesta, ilmastonmuutos on yhteinen asia joka koskettaa meitä kaikkia maapallon käyttäjinä.

Sidosryhmäkaavion jälkeen esittelimme pikaisesti jaetun arvon viitekehysten vahvistaaksemme yhteiskehittämisen asennetta ja ymmärrystä systeemisestä vaikuttavuudesta. Indikaattorityö on arviointityötä jossa huomioidaan ekonomiset, ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset. Jaetun arvon viitekehysten myötä arvon todentumista tarkastellaan näiden lisäksi myös psykologisesta, eli yksilön näkökulmasta. Tämä on tärkeää ottaa huomioon arvioidessa kaupungin ilmastotoimia, sillä jokaisella tamperelaisella on merkittävä rooli omaksuttavana Tampereen tavoitellessa hiilineutraaliuutta edelläkävijän aikataulussa - vuoteen 2030 mennessä.

Poikkihallinnollinen yhteistyö

Jaetun arvon viitekehys

Indikaattori on myös laadullinen mittari

On kyse ilmastonmuutoksen hillinnästä, siihen varautumisesta tai sopeutumisesta, tai sen vaikutuksille reagoimisesta, ei ole ajankohtaisempaa hetkeä kuin nyt ottaa haltuun tämän tason indikaattorityökaluja.

Indikaattoreita voi hyödyntää laadullisina mittareina joiden avulla voidaan kehittää pitkän tähtäimen, oppivaa ilmastoyhteistyötä joka elää yli hallintokausien, ylisukupolvisesti, ja on samalla tiukasti kytköksissä maailman tilaan tuottaessaan tärkeää tietoa maailmanlaajuiseen vertailuun.

Ilmastoresilienssityöpaja keräsi yhteen ne avainhenkilöt Tampereen kaupungilta, jotka pystyvät vaikuttamaan Tampereen tulevaisuuteen hyvinkin pitkällä aikavälillä. Analyysin yhteenvedon kunkin käsitellyn osion tunnistetuis-

ta vahvuuksista ja kehittämistarpeista auttoivat laatimaan Tampereen kaupungilta ilmastonmuutokseen varautumisen parissa toimivat Maarit Särkilahti, Eeva Palmolahti ja Laura Inha.

Yhteistyöhön on resursoitava sekä rooleja että yhteistä aikaa, läpileikkaavasti, jotta kaikki kansalaisista päättäjiin pääsevät osalliseksi indikaattorityötä.

Työpajaa alustaneen Saara-Lilja Rothstenin sanoin:
“Varautuminen on yhteistyötä ja viestintää!”

Indikaattorityön pohjustus

Ilmastonmuutokseen varautumisen indikaattorityön pohjustukseen käytimme materiaalia UNDRR:n lähteistä.

UNDRR:n Climate Resilience Scorecards on jaettu kahteen tasoon. Ensimmäinen taso on nimeltään Preliminary Assessment eli alustava arviointi pitäen sisällään 47 indikaattoria, jotka jakautuvat kymmeneen teemaan nimeltä "The Essentials". Seuraavassa tasossa, Detailed Assessment, syvennyttään resilienssiin 117 indikaattorin kautta. Suositus olisi käyttää 1–2 päivää alustavaan arviointiin ja 1–4 kuukautta syvempään arviointiin. Koska alustavan arvioinnin yhteiseen työpajatyöskentelyyn oli käytössä vain kaksi tuntia, pyrimme käyttämään ajan mahdollisimman hyödyllisesti ja jaoimme osallistujat neljään ryhmään, joiden kokoonpanot oli tilaajan puolesta määritelty etukäteen.

The Essentials:

1. ORGANISOI RESILIENSSITYÖ
2. LAADI, YMMÄRRÄ JA KÄYTÄ RISKISKENAARIOITA
3. **TALOUDELLINEN KAPASITEETTI**
4. **KAUPUNKISUUNNITTELUN TAVOITTEENA JOUSTAVA / KESTÄVÄ KAUPUNKI**
5. **RESILIENSSIÄ TUOVIER LUONNON EKOSYSTEEMIER TURVAAMINEN**
6. **INSTITUTIONAALINEN KAPASITEETTI**
7. **SOSIAALINEN KAPASITEETTI**
8. **PARANNA INFRASTRUKTUURIER TOIMINTAVARMUUTTA**
9. VARMISTA TEHOKAS REAGOINTI KATASTROFITILANTEESSA
10. NOPEUTA TOIPUMISTA JA RAKENNA UUDESTAAN ENTISTÄ PAREMMIN

Työpajatyöskentelyssä keskityttiin eri asiantuntijuuksien teemoihin 3-8. Kaikkiin indikaattoreihin ei saatu vastausta koska aika loppui kesken, ja esim. teemoihin yhteisö (7) ja infra (8) jäi 0-tuloksia syystä ettei kyseinen asiantuntija päässyt osallistumaan työpajaan.

Indikaattorien tulkinta

Disaster Resilience Scorecards for Cities eli ilmastonmuutokseen varautumisen indikaattoreita koskeva tieto on koottu excel-taulukoon joka piirtää tiedosta tutkakaavion kokonaisuuden tarkastelun avuksi. Visualisointi auttaa tunnistamaan todennäköisimmän ja vakavimman ilmastonmuutoksen riskiin liittyvät suunnitelmat ja toimenpiteet, vahvuuksineen ja puutteineen. Työkalun tärkeänä ominaisuutena on kerätä ja jakaa tietoa ilmastonmuutoksen yhteiseen riskienhallintaan, niin hillinnän kuin sopeutumisen näkökulmista, ja näin ollen kiinnittää yhteinen huomio osa-alueisiin jotka sitä kaipaavat. Tarkoituksena ei ole yrittää saada mahdollisimman korkeaa pistemäärää, vaan ymmärtää kokonaisuutta ja ilmastonmuutoksen varautumisen vaikutusta yhteiskuntaan. Työkaluna se myös auttaa jakamaan hyviä käytäntöjä ja suhteuttamaan ilmastotyön vaikuttavuutta kaupungin omassa systeemissä.

Ilmastonmuutokseen liittyvien tietojen kerääminen ja niiden tarkastelu tämän työkalun kautta onkin maailmanlaajuista yhteiskehittämistä ilmastoviisaamman tulevaisuuden puolesta. Indikaattorien yhteinen tarkastelu on oivallinen tapa tuoda yhteen niitä tahoja, joita ilmastonmuutoksen resilienssityö koskee. Kokonaiskuvan muodostamiseksi tarvitaan enemmän tämänkaltaista poikkihallinnollista yhteistyötä, jotta opitaan paremmin suhteuttamaan erilaisten toimien vaikutusta systeemistemmin ja strategisemmin.

Työskentelyssä huomattiin että monet vastaukset edellyttävät ymmärrystä “yli oman tontin”. Työpajaan osallistuneiden palaute korosti aiheeseen liittyvän yhteistyön lisäämistä ja aiheeseen liittyvän ymmärryksen syventämistä.

Seuraavalla sivulla esimerkki tutkakaaviosta jonka kerätty data piirtää, auttaen kaupunkoja ja toimijoita resilienssitilanteen ymmärtämisessä, arvioinnissa ja sen vahvistamisessa.

Tampereen kaupungin visualisoitu tulos (37/141)

(Perustuen 22/47 vastattuun indikaattoriin teemoista 3-8)

The overall score for this assessment is 37 / 141

Please send the completed tool and PDF report to: mcr2030-global@un.org

Disaster Resilience Scorecard for Cities - Preliminary Level Assessment Tool, v.1.0.

© UNDRR, 2017.

Save PDF Report

Export Input Data

TUTKAKAAVION LUKUOHJE:

■ TEEMAKOHTAISET MAKSIMIPISTEET (PERUSTUEN INDIKAATTOREIDEN LUKUMÄÄRÄÄN KUSSAKIN TEEMASSA)

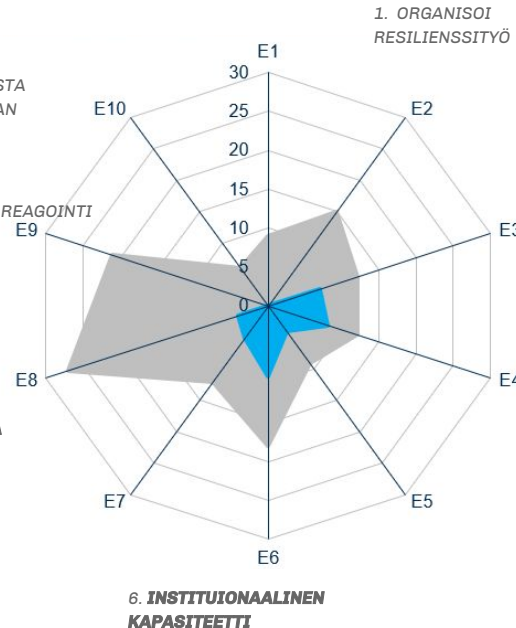
■ TAMPEREEN KAUPUNGIN TULOS (PERUSTUEN VASTATTUIHIN INDIKAATTOREIHIN 22/47 TEEMOISTA 3-8)

10. NOPEUTA TOIPUMISTA JA RAKENNA UUDESTAAN ENTISTÄ PAREMMIN

9. VARMISTA TEHOKAS REAGOINTI KATASTROFI-TILANTEESSA

8. PARANNA INFRASTRUKTUURIEN TOIMINTAVARMUUTTA

7. SOSIAALINEN KAPASITEETTI

Kokonaistuloksen analyysi

Vahvuudet:

- Jokaisesta käsitellystä teemasta tunnistettiin käynnissä olevia toimia ilmastonmuutokseen varautumisessa
- Tampereen kaupungin ilmastotavoitteet ja niihin liittyvät ilmastotoimet edistävät resilienssiä ja ilmastonmuutokseen varautumista
- Indikaattorityö on nyt aloitettu!

Kehitettävää:

- Vastuutahojen / henkilöiden nimeäminen
- Yhteistyön resursointi
- Ilmastonmuutokseen ja sen ilmiöihin liittyvän käsitteistön viestiminen ymmärrettävästi (esim. hillinnän, sopeutumisen, ja varautumisen erot)

(3) Talous

Vahvuudet:

- Kokeiluja käynnissä, esim.
 - *osallistava budjetointi*
 - *kaupunkilaisten innovaatioasetelit*
- Green Deal rahoitusmahdollisuudet
- Ilmastobudjetti on tärkeä lähtö sopeutumisen osalta, mahdollistaa jatkossa myös sopeutumisen resurssien tarkastelun ja arvioinnin
- Kaupungin vakuutusportfolion jatkuva arviointi

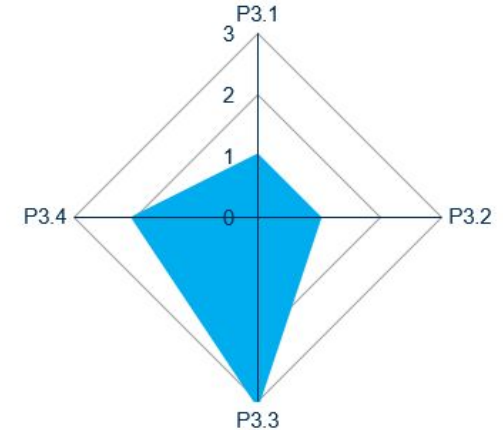
Kehitettävää:

- Insenttiivit kehittää tätä toimintaa tulisi määritellä; osaksi strategisesta johtamisjärjestelmää
- Vastuullisen rahoituksen näkökulmat
- Rahoituskanavien hyödyntäminen
- Yksittäisiä kannusteita tai sparrausta rakentamiseen ja palveluiden järjestämiseen, esim.
 - *viherkerroin*
 - *hankintakriteerit*
 - *tontinluovutusehdot*
 - *tuet energiakorjauksiin*
- Yleisbudjetointi ja henkilöstöresurssit
- Siiloutumisen estäminen ja laajan kokonaiskuvan luominen
- Sopeutumisen / varautumisen painoarvon nostaminen
- Kaikkien vastuulla pohtia oman näkökulmansa kautta: Läpinäkyvyys ja selkeyttäminen, kannustimien kirjaaminen yhdessä sektorit ylittävässä yhteistyössä!

(3) Talous

Essential 03: Strengthen Financial Capacity for Resilience

P3.1	The city / lead agencies understand all sources of funding, and the "resilience dividends", are well connected, understand all available routes to attract external funding and are actively pursuing funds for major resilience investments.	1
P3.2	Does the city have in place a specific 'ring fenced' (protected) budget, the necessary resources and contingency fund arrangements for local disaster risk reduction (mitigation, prevention, response and recovery)?	1
P3.3	What level of insurance cover exists in the city, across all sectors – business and community?	3
P3.4	What incentives exist for different sectors and segments of business and society to support resilience building?	2

(4) Kaupunkisuunnittelu

Vahvuudet:

- Kaavoitus ja maankäytönsuunnittelu on kattavaa, järjestelmällistä ja ohjattua
- Olemassaolevat kaava- ja rakennusmääräykset
- Tulevalla yleiskaavakierroksella (2021-2025) ilmastonmuutoksen huomioonottaminen on yksi keskeisimmistä teemoista
- Seuraavalla kaavakierroksella sisällytetään Vaikutuksenarvio ilmastonmuutokseen sopeutumisesta ja ilmastoriskien hallinnastaselvityksessä tunnistettua sisältöä yleiskaavan merkintöihin ja määräyksiin
- Tampereen päivittyvä yleiskaava mahdollistaa reagoinnin tarvittaviin muutoksiin (esim. lisääntyvän tiedon perusteella)

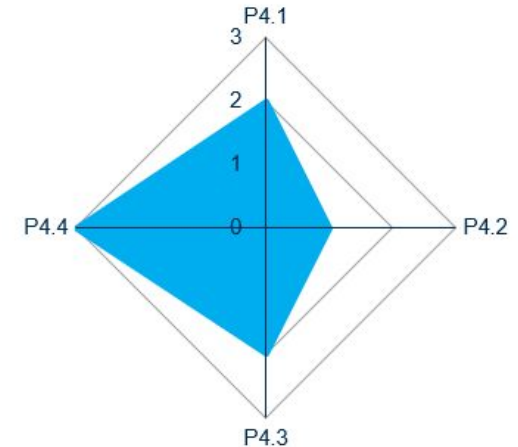
Kehitettävää:

- Ilmastonmuutoksen näkökulmaa kaavoituksessa on vahvistettava
- Yhteistyön tiivistäminen/kehittäminen eri suunnittelutasojen välillä
- Uuden tiedon jalkautuminen kaavoitukseen

(4) Kaupunkisuunnittelu

Essential 04: Pursue Resilient Urban Development

P4.1	Is the city appropriately zoned considering, for example, the impact from key risk scenarios on economic activity, agricultural production, and population centres?	2
P4.2	Are approaches promoted through the design and development of new urban development to promote resilience?	1
P4.3	Do building codes or standards exist, and do they address specific known hazards and risks for the city? Are these standards regularly updated?	2
P4.4	Are zoning rules, building codes and standards widely applied, properly enforced and verified?	3

(5) Ekosysteemit

Vahvuudet:

- Kaupungilla on ymmärrystä ekosysteemipalveluista ja luonto-omaisuudesta
- On toteutettu hankkeita ja selvityksiä, jotka lisäävät ymmärrystä luonnon ekosysteemien toiminnasta ja laajuudesta
 - Esimerkiksi kaupunkipuulinjaus on hienoa edelläkävijyyttä resilienssissä
- Sini-viherinfrastruktura hyviä esimerkkejä kaupungilla
- Arvotusta ja ympäristötilinpäätöstä kehitetään
- Tunnistetaan avaintoimijoita yli hallintorajojen

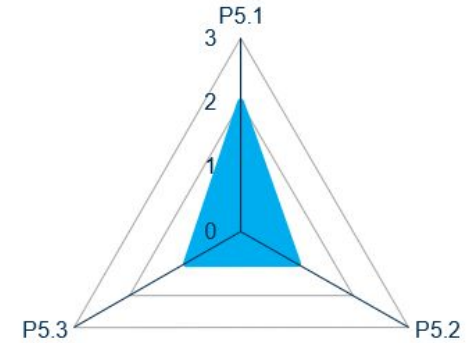
Kehitettävää:

- Ekosysteemipalveluiden taloudellinen arvottaminen
- Eri hankkeissa tuotetun tiedon jalkauttaminen käytännön suunnitteluun ja toimintatapoihin
- Sini-viherasiat eivät kulje mukana kaupunkisuunnittelussa automaattisesti
- Edistetään hajautettua vastuuta
- Seurantaa olisi tärkeä tehdä
- Selvitystiedon välittyminen kaavahierarkiassa
- Selvitystietojen käyttö kaupunkisuunnittelussa
- Prosessien ja vastuuhenkilöiden näkyväksi tekeminen

(5) Ekosysteemit

Essential 05: Safeguard Natural Buffers to Enhance the Protective Functions Offered by Natural Ecosystems

P5.1	Beyond just an awareness of the natural assets, does the city understand the functions (or services) that this natural capital provides for the city?	2
P5.2	Is green and blue infrastructure being promoted on major urban development and infrastructure projects through policy?	1
P5.3	Is the city aware of ecosystem services being provided to the city from natural capital beyond its administrative borders? Are agreements in place with neighbouring administrations to support the protection and management of these assets?	1

(6) Osaaminen

Vahvuudet:

- Tietoa, osaamista ja verkostoja on
- Alueet, missä käytännön ilmasto-resilienssitoimia tehdään, tietoisuus on parempi ja viestintä tavoittaa asukkaat hyvin
- Pyritään lisäämään avointa dataa: karttapalvelu, tietomallit
- Datanhallintaan ja analysointiin on osaamista
- Oppiminen toisilta kaupungeilta – seutuyhteistyö ja 6Aika-kaupungit
- Esimieskoulutus sisältää ilmastonmuutoksen teemaa, mutta resilienssinäkökulma on heikko

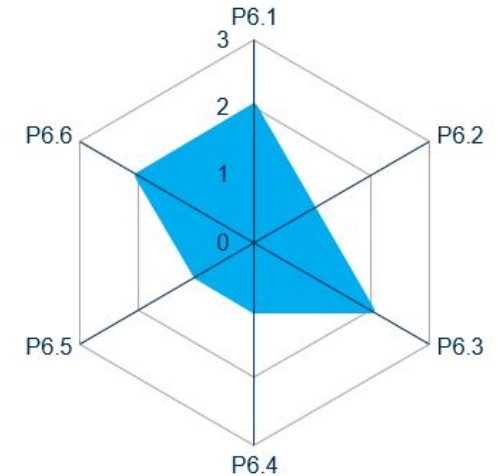
Kehitettävää:

- Tieto, osaaminen ja verkostot ovat hajallaan eikä niitä hyödynnetä
 - > **koordinointia pitäisi parantaa**
- Osaaminen ei fokusoi ilmastomuutoksen sopeutumiseen
- Koulutukseen mukaan resilienssinäkökulma
- Viestintä on ollut hillintään painottunutta tähän asti
- Dataa on, mutta vain tietyillä sektoreilla ja tietyistä riskeistä
 - > **kattaville tietoa-aineistoille on tarvetta**
- Varautumisnäkökulma vaatii eri alojen tietojen yhdistämistä
- Datanhallinnan kehittäminen ja palveluiden käyttö (pitää osata pyytää)
- Mittausdatan tuottaminen
- Osaamisen ja operatiivisen tason yhdistäminen kokeiluilla
- Koulutusmateriaalin käännöksiä eri kielille voisi lisätä

(6) Osaaminen

Essential 06: Strengthen Institutional Capacity for Resilience

P6.1	Does the city have clear access to all the skills and experience it believes it would need to respond to reduce risks and respond to identified disaster scenarios?	2
P6.2	Does a co-ordinated public relations and education campaign exist, with structured messaging and channels to ensure hazard, risk and disaster information (that can be understood and used) are properly disseminated to the public?	1
P6.3	Extent to which data on the city's resilience context is shared with other organizations involved with the city's resilience.	2
P6.4	Are there training courses covering risk and resilience issues offered to all sectors of the city including government, business, NGOs and community?	1
P6.5	Are training materials available in the majority of languages in common use in the city?	1
P6.6	Is the city proactively seeking to exchange knowledge and learn from other cities facing similar challenges?	2

(7) Yhteisö

(Huom! 0-tulos indikaattoriin 7.3 johtuu siitä ettei työpajassa ollut paikalla kyseisen aihealueen asiantuntijaa)

Vahvuudet:

- Kansalaisyhteiskunta aktiivinen ja vaikuttamishaluinen
- Verkostot ja kontaktit ja kanavat kunnossa
- Vaikuttamistoimielimet edustavat erityisryhmiä

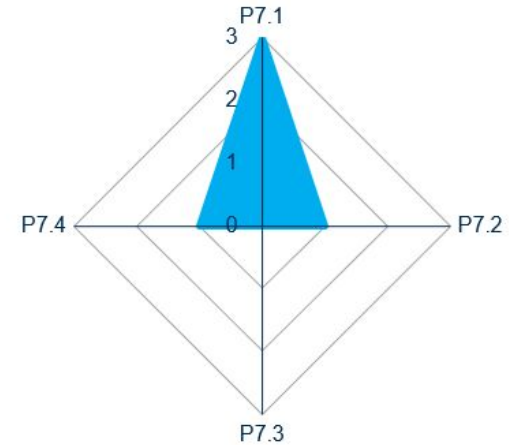
Kehitettävää:

- Ilmastonäkökulmaa voisi vahvistaa
- Lisää yhteistyömahdollisuuksia
- Koollekutsujan roolia voisi vahvistaa kaupungilla
- Kaupungilla ei ole nimettyä vastuuhenkilöä tai tahoa
- Voisiko alueverkostoa ja vaikuttamistoimielimiä hyödyntää
- Verkostoja, kontakteja ja kanavia voisi paremmin hyödyntää tässä teemassa

(7) Yhteisö

Essential 07: Understand and Strengthen Societal Capacity for Resilience

P7.1	Are "grassroots" or community organizations participating in risk reduction and post-event response for each neighbourhood in the city?	3
P7.2	Are there regular training programmes provided to the most vulnerable populations in the city?	1
P7.3	What proportion of businesses have a documented business continuity plan that has been reviewed within the last 18 months?	0
P7.4	How effective is the city at citizen engagement and communications in relation to DRR?	1

(8) Infra

(Huom! 0-tulokset indikaattoreihin 8.3 -8.9 johtuvat siitä ettei työpajassa ollut paikalla kyseisten aihealueiden asiantuntijaa)

Vahvuudet:

- Resilienssiin on kiinnitetty huomiota jo pidempään
- Käytännön toimia on jo tehty
- Tunnistettu että vesihuolto on keskeistä
- On otettu käyttöön sini-vihreää infraa
- Uusiomateriaalit on otettu käyttöön infrarakentamisessa
- Suojaava infra on kehittynyt ajan saatossa itseään korjaten, esim. hulevesien viivytys
- On sektoreittain (esim. vesihuolto) varautumissuunnitelmia

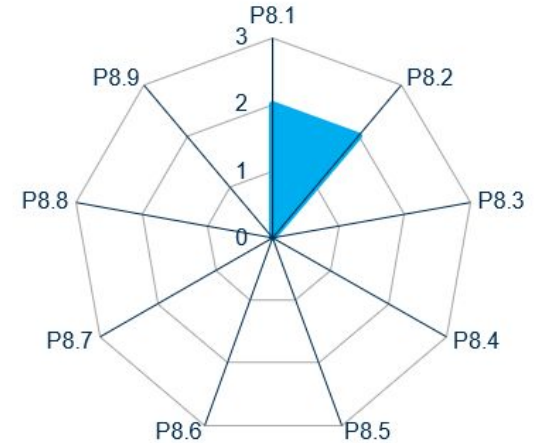
Kehitettävää:

- Kriittisestä infrasta ei ole kirjattua strategiaa
- Ei ole suunnitelmaa suojaavasta infrasta

(8) Infra

Essential 08: Increase Infrastructure Resilience

P8.1	Is critical infrastructure resilience a city priority, does the city own and implement a critical infrastructure plan or strategy?	2
P8.2	Is existing protective infrastructure well-designed and well-built based on risk information?	2
P8.3	Would a significant loss of service for these two essential services be expected for a significant proportion of the city under the agreed disaster scenarios?	0
P8.4	Would a significant loss of service be expected for a significant proportion of the city in the 'worst case' scenario event? In the event of failure would energy infrastructure corridors remain safe (i.e. free from risk of leaks, electrocution hazards etc.)?	0
P8.5	Would a significant loss of service be expected for a significant proportion of the city in the 'worst case' scenario event? In the event of failure would transport infrastructure corridors remain safe (i.e. free from risk of flood, shocks etc) and passable?	0
P8.6	Would a significant loss of service be expected for a significant proportion of the city in the 'worst case' scenario event?	0
P8.7	Would there be sufficient acute healthcare capabilities to deal with expected major injuries in 'worst case' scenario?	0
P8.8	% of education structures at risk of damage from "most probable" and "most severe" scenarios	0
P8.9	Will there be sufficient first responder equipment, with military or civilian back up as required?	0

Tulevaisuuden titteleitä:

Antoisan työpajatyöskentelyn jälkeen saimme muutaman työpajaan osallistuneen vielä jakamaan näkemyksensä siitä, mitä taitoja tulevaisuudesta tarvitaan, etenkin ilmasto-resilienssin näkökulmasta?

Möyhentäjä

Lahti:
"Planeetalla
töissä"

ilmastoviisas

Ilmastotalous

Verkostoituja

Osallistujien oivalluksia päivästä:

Työpajassa syntyneistä oivalluksista voi päätellä että yhteistyölle aiheen tiimoilta on erinomaiset edellytykset! Työsarkaa riittää, mutta niin riittää tahtotilaakin. Edistyksellisenä ja eteenpäin katsovana kaupunkina Tampereella on mahdollisuus tehdä ilmastonmuutoksen suhteen monia pioneeritekoja - kuten esimerkiksi varmistaa että kehittäminen ja käytäntö tiivistyvät näiden aiheiden ympärille, monialaisesti ja poikkihallinnollisesti - kaupunkilaista unohtamatta.

Tampere on edistyksellinen, mutta seurantaa kehitettävä

Hyviä aihioita eri puolilla yksiköitä joista ponnistaa eteenpäin resilienssinäkökulmalla.

Tampereella eri yksiköissä on hyvä tahtotila

Olemme vasta aivan alkumetreillä

Kehittäminen ja käytäntö tiivistyvät

yhdessä on jatkettava tästä

Tätä työtä täytyy jatkaa! Toivottavasti saadaan joku jatkotyöstö ja vahvempi hyväksyntä "analyysille".

Jatkoa ajatellen on oleellista pohtia seuraavia asioita

Miten Tampereen kaupungissa ymmärretään ilmastomuutokseen varautumiseen, siihen sopeutumiseen ja sen hillintään liittyvät eroavaisuudet?

Miten ilmastotyöhön liittyvää yhteistyötä ja viestintää voidaan edistää Tampereen kaupungin organisaatiossa systemaattisesti, eli miten indikaattorityön jatkuvuus varmistetaan?

Miten indikaattorityö voisi saavuttaa kaupunkilaisen, eli miten sitä voisi soveltaa kaupungin vuorovaikutus- ja osallistustyöhön?

Mitä kaikkea tapahtuu Tampereen kaupungin aikajanalla vuoteen 2030 mennessä – miten ilmastomuutokseen varautuminen ja

hiilineutraaliuuteen pääseminen liittyvät toisiinsa, ja millaista yhteistyötä tai uusia kytköksiä se edellyttää?

Miten indikaattorityön puitteissa kerättyä tietoa voisi paremmin hyödyntää päätöksenteossa?

Kuinka tämä työ istuu eri yksiköiden riskimatriiseihin ja kaupungin riskienhallintaan?

Onko yksiköille selvää mitä sopeutumisen ja varautumisen suhteen voidaan yksiköissä tehdä ja mitä jo tehdään?

- Kuinka tällä hetkellä tehty työ nivoutuu ilmastomuutokseen?
- Mikä yksikön rooli on kaupungin ilmastomuutokseen sopeutumisessa ja varautumisessa?

Edellytys onnistuneelle yhteistyölle syntyy yksiköiden roolien ja vastuiden ymmärryksestä!

Ennakointi johtaa
tietoisempaan
päätöksentekoon

***Pitää
kommunikoida
porukassa.***

Työkalujen yhdistäminen
avoimien rajapintojen kautta
olisi mielestäni hyödyllistä.

Ilmaston-
muutoksella
on vaikutusta
turvallisuuden
tunteeseen

**Tarkastelua
olisi kyllä
hyvä päästä
jatkamaan ja
syventämään!**

**Varautuminen
on yhteistyötä
ja viestintää!**

Riski on mahdollisuus..

*Näen, että yhteistyötä
erilaisten toimijoiden
kanssa on vahvistettava,
jotta ymmärrys
vahvistuu.*

Aineistolähteet

Disaster Resilience Scorecard for Cities

Making Cities Resilient

How To Make Cities More Resilient - A Handbook For Local Government Leaders. A contribution to the Global Campaign 2010-2020 Making Cities Resilient – “My City is Getting Ready!”

Preliminary Level Assessment

Quick Risk Estimation Tool

Ilmastolaki

Kestävä Tampere 2030

Tampereen kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma SECAP

Tampereen kaupungin tiekartta 2030

Hiilineutraali Tampereenseutu 2030 tiekarttaselvitys

Tampereen kaupungin ilmastobudjetti

Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040

Tampereen kaupungin kaavoituksen selvitykset

Vaikutusarvio ilmastomuutokseen sopeutumisesta ja ilmastoriskien hallinnasta

Ekosysteemipalvelut ja viherrakenne Tampereella

Tampereen Ilmastovahti

Unalab

Kokonaisresilienssi ja turvallisuus Suomessa

Kiitos!

Anni Hapuoja
044 066 4666
anni.hapuoja@etmay.fi

Piritta Hannonen
045 213 0600
piritta.hannonen@etmay.fi

www.etmay.fi